

Any II.

Olot 15 de Feber de 1900.

Núm. 42.

L'OTOLÍ

(SEGONA ÈPOCA)

SURTIRÀ CADA DIJOURS.

PERA SUSCRIPCIONS Y ANUNCIS

dirigirse à la

Imp. de Narcis Planadevall, Sant Esteve, 29.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ.

Un any... .. 5'00 pessetas.

Un trimestre 1'50 «

Pago adelantat.

NOSTRE PROGRAMA.

May lo catalanisme ha treballat à l'ombra pera arribar a la realisació dels seus ideals. Defensor dels principis honorats que sustenta, ben clars y à la llum del sol los va exposar à la Reyna Regent d'Espanya en sa vinguda à Barcelona y ben clars y concretament los va donar al país en la Assamblea de Manresa de 1892.

Com allavors diguerem, enteném avuy que han de quedar à càrrech del poder central del Estat Espanyol las relacions internacionals, l'exèrcit de mar y terra, las relacions econòmiques d'Espanya ab los demés països, la construcció d'obras publicas de caràcter general, la resolució de totes las qüestions y conflictes inter-regionals y la formació del presupost anual de gastos, al que deurán contribuir las regions à proporció de sa riquesa; tot ab la organizació corresponent y adequada.

Peró enteném que correspón al Poder regional lo règimen intern de Catalunya, y que ha de constituhirse aquesta mantenint lo temperament expansiu de sa legislació y segons sas necessitats y son modo d'esser.

En consecuencia, volém la llengua catalana ab caràcter oficial y que sian catalans tots los que à Catalunya desempenyin càrrechs públichs: volém Corts catalanas, no sols per estatuhir nostre dret y lleys civils, sinó per quant se refereixi à la organizació interior de nostra terra: volém que catalans sian los jutges y magistrats y que dintre de Catalunya 's fallin en última instancia 'ls pleys y causas: volém esser àrbitres de nostra administració, fessant ab entera llibertat las contribucions é impostos, y volém, en fi, la facultat de poder contribuir à la formació del exèrcit Espanyol per medi de voluntaris y diners, suprimint en absolut quintas y llevas en massa y establint que la reserva regional forcosa presti servey tan sols dintre de Catalunya.

Aquest es nostre catalanisme dintre d'Espanya: aquest es lo nostre regionalisme dins de Catalunya. Aixó es lo que volém; per aixó aném; à n'aixó arribarém à no traigar gayre.

(Del Manifest de la «Unió Catalanista» del dia 18 de Mars de 1897.)

PRÓXIMAMENT SORTIRÀ

LA ILUSTRACIÓ LLEVANTINA

Revista desenal d'arts, ciències, literatura y actualitats.

Compendrà 'l mohiment intel·lectual y polítich del mon enter; en particular, de Catalunya, Valencia, Mallorca y Rosselló.

Estarà à l'altura de las millors Ilustracions extrangeras.

D' ACTUALITAT

En pochs dias, ¡si me n' he sentidas!

Tant los carlins com los republicans, conservadors com lliberals, tots convenen en lo mateix:

—¿Sabéu lo que son vosaltres?—diuhen,—uns destorba cuentos, uns embolica trocas.—

Aixó referintse als catalanistas. Y á continuació afegeixen:

—Encara sort que no sou ningú; no més quatre soldats y un cabo.—

Y si no diuhen *cuatro gatos* es perque, renegant del catalá, parlan en catalá.

No saben veure que 's contradeixen cada vegada que d' aixó parlan. Si no som més que quatre soldats y un cabo, no 'ls hi ha pas d' escoure tant la llaga perque 'ls enredém la troca ó 'ls hi destorbém lo cuento.

May hem dit: «Carlins, veniu ab nosaltres», ni «Republicans, ab nosaltres lograréu vostres fins», sinó que sempre hem predicat que no volém política, que no estém per mangauxerías madrilenyas y que sols som catalans que treballém per Catalunya, que no pararém fins á veure realisats nostres desitjos.

Peró ells, obcecats ab sos respectius programassos, tornan ab sa déria, y, á son pesar, nos van portant partidaris de la santa causa sota 'ls replechs de nostra bandera gloriosa, may tacada ab la sang de gent de casa.

Y ells li tenen; mes, ab tot, havent vessat sang germana al llensar al camp sos batallons, no han lograt ab tants anys que fá que lluytan, implantar un sol número dels seus programassos en los ministeris espanyols.

Per lo que resultá sang malaguanyada.

Nosaltres, per ara y tant, no creyém necessari apelat al recurs de las armas, per quant á la fruyta li falta un bon xich encara pera madurar. Preferim esperar á que caygui del arbre per si mateixa, y no fer com ells que, fentla caure á cops de perxa, van trobarla tan verda que ni posada ab palla va madurar, y ara 's troban ab l' arbre sense fruyta y precisats á esperar una altra primavera que l' arbre floreixi pera fer de nou la espurgada, si no ve un fret tardá que mati la flor. Mes si arriba altre cop á fructiferar, sería fácil també que, per sa golosería, arrenquessin la fruyta avans d' hora.

Y aixó es lo que porta partidaris á la nostra causa; gent á casa nostra, parroquians á la nostra botiga.

Están cansats de menjar fruyta malsana y desitjan tastarne de nova, y com veuhen qu' en los arbres en que s' aixoplugavan tot just comensan á marcarshi 'ls botons, mentres que lo del Catalanisme ja está en plena florida y, á pesar dels vents contraris que l' empenyan, comensa á formarse la fruyta, naturalment, abandonan aquells per esperar apagar més aviat sa fam en aquest. Y que no se 'n mouhen una volta han vist sa fecunditat. Aquells ayres que continuament lo bufan pera aterrarlo, no logran sinó avansar son esplet, donchs, fent caurer la flor, donan lloch á que la fruyta creixi espontáneament sense ceder á sas rufagadas, ja que la sava que reb de la terra en que está plantat, es més fertilisant que la dels altres.

No s' escarrassin, no, 'ls politichs de totas menas, que 'ls que desertan de las sevas filas pera ingressar en las del Catalanisme, ja no tornarán á demanar l' indult.

Y veurán que cada dia son més nombrosos los destorba cuentos y

embolica trocas, més decidits á arre-bassarho tot y ab més fé y més convicció pels nostres ideals que pels seus, qu' un dia havian cregut que serian la salvació d' aquesta pobra patria.

No 's creguin tampoch que nosaltres militem d' incògnit en cap dels partits tornants: nosaltres volém esser catalans per Catalunya y prou; quan haurém lograt aixó, allavors buscarem per medi de la práctica, là forma de govern que mellor s' acomodi á nostra naturalesa, però de cap manera carlins, ja que del tot es impossible.

Carli y Catalanista son dos extrems oposats; los primers volen un rey centralisador, descendent del funest Felip V, y 'is segons un govern català, sia en la forma de política que mellor quadri á n'aquest poble.

FRANCH.

Los mals d' Espanya.

La sua salvació.

Creuen alguns, que 's consideran grans homes, que sols ab la política pot remediarse tot. ¿Qué han conseguit nostres grans polítichs ab tot lo seu interès per salvar á nostra patria? Res; las cosas han seguit de mal en pitjor, de calamitat en calamitat, de ruina en ruina. Tots los sistemas de govern, quan no estiguin basats en los principis sancionats per las lleys divinas, fracassarán; no tenen altra solució. Las lleys divinas y la moral cristiana son lo verdader fonament de la prosperitat dels pobles y de las nacions. Un poble immoral, un poble antirreligiós é impio corra á sa destrucció, va de dret á la barbarie.

Baix aquestos preludis, be podém deduhir, que á l' Estat espanyol no li toca altre sort que seguir de mal en pitjor, de calamitat en calamitat, de ruina en ruina. Si la práctica de las lleys divinas, lo sant temor de Deu y el respecte gran que debém professar al Rey de la Majestat no salvan aquest Estat, ho repetim, no 'l salvarán nostres polítichs, no 'l salvarán nostras armas, no 'l salvarán las Cámaras de Comers, ni los sindicats, ni los meetings en los quals, generalment no se fia en la providencia de Deu.

¿Per lo camí que seguim, pot salvarse donchs? No: de cap manera. Basats en històrichs documents, en varis passatjes biblichs, (ja que los mateixos protestants los admeten,) podém afirmar, que la salvació dels pobles y nacions está basada en el sant temor de Deu, en la veneració al seu Santíssim Nom, y en lo respecte gran á sas divinas lleys. No hi ha més que llegir la Sagrada Escriptura; 'l segont llibre d' Esdras y sobre tot lo Deuteronomi (cap. 28) y allí 's veu confirmat nostre assert. En dits passatjes biblichs veyém com Deu, árbitr dels destins del mon, promet al seu poble escullit los majors y més grans beneficis, quan sumis compleixi sa divina ley; però l' amenassa ab grans càstichs, ab la perdua de sas cullitas, ab la fam, la mortalitat y la omniosa esclavitut, sempre qu' atrevit deixi de cumplir los seus manaments.

Quan veyém, donchs, qu' aquí se compleix tan mal lo precepte de honrar á Deu; quan veyém que per totas parts se profana son Santíssim Nom; quan veyém que la execrable blasfemia, aquest crim el més abominable cundeix per tots los nostres pobles que no sols se blasfema en las tabernas y casas particulars, sinó en los tallers, en las grans fábricas, en los quartels, en los carrers y plassas públicas; sens

que en general, hi posin remey los que deuen corregir aquest crim esgarrifós, aquest càncer devorador que 'ns destrueix, que 'ns aniquila y 'ns mata; ¿qué 's pot esperar sinó lo càstich severíssim d' aquell gran Deu que 'n las suas mans te los destins dels pobles? Sí: no es ja solsament Catalunya ahont se blasfema, ahont se profana el nom sacrosant de Deu, ahont se vomitan eixos verins pestilents del abim; aixó passa igualment á l' Aragó, á Valencia, á Castella y demés provincias del Estat espanyol. Donchs la Espanya entera es fá responsable de que caygui sobre d' ella la terrible maledicció de Deu; sobre la Espanya entera deu caurer el càstich tremendo, perdent ab ignominia sas floreixents colonias, sas armadas, sas fortunas y la sua gent, fins á vessarse á torrents la sang de nostres malaguanyats fills.

Mes: ¿qué será d' aquest Estat en lo pervindre? Contestarém sens titubejar, y estant certs de lo que dihem. A seguir per aqueix extraviat camí, malehint pública y atrevidament á Deu, sens reprimir aquest vici malvat; á no castigarlo ab rigor las autoritats totas, los homes que valen y tots los que 'ns considerém uns verdaders catòlichs, seguirem per l' extraviat camí que conduceix á tots los mals; arribarem desgraciadament al caos profund de nostra total ruina.

Fa més de quatre anys qu' un alt personatge extranger, després de haber recorregut *varias de nostres provincias*, al arribar á la sua patria exclamà: acabo de recórrer la Espanya y he vist un poble en que 's trevalla en las festas, com si allí no estigués vigent la lley de Deu. He vist ab espant un poble en que 's blasfema moltíssim, no sols contra Deu, sinó contra la Verge Santíssima, y contra lo més sant y sagrat. Es un

poble, que s' aprecia de catòlich; més per sa apostassia, se 'n va ràpidament á la barbàrie. Esperéu que no trigaran á arribar los terribles càstichs de Deu. Fins aquí la profecia d' aquell noble extranger: profecia que se ha complert, perque debía complirse.

Després de tot aixó, pot preguntar-se; ¿no hi ha, donchs, un camí de salvació? Sí; certament hi es, y está ja indicat. Lo remey únich, la salvació, no consisteix avuy dia en la política, sinó en que los governants tots termin més á Deu; en que respectin més nostra augusta religió, la única salvadora; *en que 's veneri y honri més á Deu*, aquest gran Rey de la magestat, del poder y de la gloria, devant del qual postrats tindran que humillarse, tindran que callar un dia tots los grans monarcas y homes més poderosos de la terra.

A. P.

CAP AL TART

A.....

La fosca entrarà aviat hermosa...

Les hores nocturnes han tocat ja en los cloquers del plà...

Y era ben hora, que avuy ha fet massa sol...

¡Queya com or fos sobre 'ls camins!...

¿Veus?...

Les ombres estenen arreu les gasses dels idilis.

Les portes del misteri, prompte se obrirant...

¡Oh! per fi ha arribat l' hora; l' hora del amor y vinch á estimarte...

¡Dónem les maus!... fins are, nostres blanchs somnis d' amor dormien abatuts...

Dormien com els singes á l' om-

bra d' un estrany; com notes dolces, fresques y armonioses qu' un ha escoltat l' altra nit...

Mes are 'l sol es post...

Ja som á l' hora...

Y nostres somnis ab llurs ales d' il·lusions, volen als confins boyrosos dels camps y vinyes; als horitzons foscos del mar qui 'ns envia llur refrescanta alenada...

Marxém doncas com els somnis dins les boyres y allá 'ns dirém nostres recorts y esperances...

Trencarém les roses y llirs qu' esclatin ab més flayre y 'ns aubriagarém d' amor; d' aixó que 'ns fa viurer l' un per l' altre y pensar l' uu ab l' altre.

¡Volém!: volém!

.....Sents?... Sents aquesta remor somorta com d' absoluta llunyana, com música profunda que surti del abim, y que s' escolta per tot y zumbeja continuament en les orelles, y més s' apercebeix com més fosc es torna 'l mon?...

No 't sembla qu' es confusió de cants, de sospirs, de besos y abraçades y paraules d' amor?

Es l' ànima de la terra que batega y 'ls aucells que glosen les alegries de la vida: Lo gran ritme vesperal que enmudeix els cors humans y fa somriurer als astres del cel. El cant de les nits serenes. L' eco dels amants somniadors...

¿M' estimas?

¿No respòns?

Ho sabré prou demunt ta boca de dona que viu y batega per mí...

Y despres... voldria saber més encare...

Perque, mon deliri, mon somni, ma il·lusió, mon desitj; es, trovarte viva y palpitant per tot arreu, com hi trovo la naturalesa y... correr, correr el mon y veuret sempre, y trovarte sempre, y sentirte sempre, y... ¡cor-

rer més! pera cansarme forsa y aixis poguer descansar mon ànima en la teva y llavors saber lo que somies, lo que penses y creus... ¡Volém! ¡volém!

B. y B.

(Del llibre *Sebes d' amor.*)

ESPURNAS

Avuy t' he vist més hermosa que may: perxó m' he acostat massa ab tu y has fet lo mateix que l' altra.

No ets un àngel com m' havia pensat, qu' ets dona molt dona: perxó també m' has fet molt fàstich, que m' hè convenut de que totes sou iguals.

**

Dius que m' estimas y fas tantas ridiculesas...

No hi tornis donchs que si l' amor es cego no ha de revolcarse pel llot: aixó ho fa la pacció, que allá hont s' ajau s' hi queda consumida pel foc del desitj.

**

Una cinta blava 'n tinch, que va lligar unas manetas: cada vegada que la beso m' apar que m' acosto á la volta dels estels.

C.

CRONICA CATALANISTA.

Diumenge prop vinent se verificará á Lleyda un meeting de propaganda Catalanista que l' organisa l' Associació d' aquella capital. L' acte promet ser molt important.

La Unió Catalanista ha posat á la venda uns llibrets contenint lo programa de las Bases de Manresa, ab un gravat á la capsalera de la casa

consistorial de la mateixa ciutat ahont foren aprovadas per l' Assamblea General de Delegats de dita corporació.

Dintre poch sortirà lo cartell del Certamen literari que organisa la Agrupació Catalanista de Sans, *Los Segadors*.

S' ha constituït á Barcelona una nova Agrupació Catalanista que 's titula *Lo Renexement*.

Lo dia 18 tindrà lloch l' acte inaugural de la Agrupació Catalanista de Esparraguera *La Coronela*. Hi assistiran valiosos elements de *La Unió*.

A Palma de Mallorca ha comensat á publicarse un nou setmanari defensor de 'ls nostres ideals titulat *La Veu de Mallorca*.

S' ha posat á la venda la 3.ª emissió dels sagells catalanistas, 2.ª serie, que son de color de viola.

S' han posat á la venda en l' administració de L' Olotí, la Historia de Catalunya, de Nòbert Font y Sagué, la segona edició de las Deliberacions de la assamblea de Manresa, lo discurs de don Manel Folguera y Durán y las Bases pera la constitució regional Catalana, aprovadas en Manresa en 1892.

Uns quants aficionats als estudis arqueològichs é històrichs de la ciutat de Balaguer, se proposan ab permis d' aquell municipi, portar á terme excavacions en las runas del castell dels comptes d' Urgell existents en dita població, á fi de fundar, si 'l resultat de las excavacions es satisfactori, un museo local d' antigüetats, al igual dels principals Ajuntaments de Catalunya.

Lo Catalanista, valent periòdich que ab tant d' éxit y ab tant profit pera la defensa dels nostres ideals de patria s' havia publicat per espay de molts anys á Sabadell, y que avuy se troba accidentalment sospés, tornarà á apareixer en dita ciutat dintre poch temps, consagrat com sempre y ab més empena que may á la defensa dels interessos de la comarca vallesana á la que abarcarà tota, estenent á ella la activitat de la seva vida y de la seva radical propaganda.

No cal dir si 'ns alegrém d' avançar la noticia y n' esperém ab goig lo dia de saludar la seva nova aparició entre 'ls bons germans de la prempsa catalanista.

LLUÍS.

SECCIÓ DE NOTICIAS

A última hora ha sortit un nou *guerrero*. Lo periòdich *Las Noticias*, tot esvarat, escandalisat perquè en la catedral de Barcelona s' ha comensat á predicar en catalá. Tot tement pels interessos relligiosos y *las grans perturbacions* qu' aixó ha de portar, fa chor ab en *Mencheta* y 's descuyda de procurar per casa, regalant als suscriptors plats de llauna ab figuras poch edificants y paletas de cinch centims la dotzena, per veurer si n' engresca alguns dels que no tenen encara cap convicció. Se coneix que l' oli s' acaba, senyor company d' en *Mencheta*, si vol continuar explotant la mina als catalans no 'ns hi vingui ab bestiesas. Vosté si vol viurer aquí, segueixi las corrents que portan pá á taula, d' altra manera 's tornarà més sech que 'l hidalgo de la Mancha.

Per altra part se coneix qu' es fort d' historia, com tots los castellans que venen á Catalunya, puig tracta

l' assumpto d' innovació y ruptura d' antiquíssimas y arraigadas tradicions etc. etc. Vaja, llástima y fástich al mateix temps.

Dillúns fou portat á l' Hospital de aquesta vila, un masover de la casa de Font Muxina que tingué la desgracia de caurer d' un roure, ocasionantli la cayguda dos ó tres feridas de consideració que 'l posaren en estat bastant grave.

Sabém que 's trova molt aliviat de la dolencia que sofreix en Barcelona, nostre estimat compatrici en Mariá Bassols, president de la Diputació Provincial de Girona.

Ab regular concurrència se representá en lo «Centro de Católicos» lo drama *San Hermenegildo*.

Fou de las obras qu' hem vist en aquell Centre més ben acertadas y ab bastanta delicadesa estudiada.

Prengueren part en lo desempeñyo los Srs. Ridaura, Casas, Estorch, Sala, Darnaculleta, Roca, Morer, Marsillach, Arqués, Subirana é Illa. Lo jove Sala en lo paper de Archebisbe de Sevilla estigué molt superior; va estar molt en caràcter lo senyor Ridaura en lo paper de Sant Hermenegildo, tant, que và ser lo dia que 'ns agradà més; lo Recaredo va anar flach, no perque no cridés, per la interpretació; lo Sisberto (Roca) hen caracterizat y com que digué forsa bé, lo tipo de traydor resultá; igual que 'ls joves Darnaculleta y Morer, que trevallaren de ferm; lo Leovigildo (Casas) n' hauria tret més profit modificant algunas entonacions, no obstant va anar bé.

Resúm: lo drama en conjunt molt bé.

De aquesta manera es com se guanyan los aplausos, estudiant y tenint

cuydado; d' altra manera sols obtindrán censuras y críticas.

Dijous y divendres de la setmana passada ploqué molt que fins lo Fluviá revingué forsa gros, lo dissapte feu un dia espléndit lo mateix que 'l diumenge, bufant lo dilluns d' aquesta un ponent insoportable degut al qual lo fret desaparegué 'l dimars fent un matí primaveral, tornant cap á mitg dia 'l ponent que durá fins ahir.

Dissabte de l' altre setmana lo centre «Unión Republicana» doná son ball de solters. Seguint la mateixa arquitectura de la sala, se transformá aquesta en un pati árabe en el que semblava si celebrés una *berrena*, haventse tapat lo sostre ab enramadas com se fa en semblants festas.

Donats los escassos elements ab que conta aquell centre, los executors del plan sortiren ayrosos de son treball per lo que 'ls felicitem.

COPS DE BARRETINA.

Llegim en un periódich *español* que 'l goven en consell (?) acordá pagar els habers de 'ls regiments suizos que serviren en 1804.

¡Pse! be 'n tenen prou de memoria. Potser algún dia 's recordarán de tornar els furs á Catalunya.

No es pas fácil; aixó no hi entra ab los pagos y tornas; no més ab los cobros.

¡Barra y avall!

En Nasi que feya molt temps no havia estat á Olot, me va dir.

—¿Qué no teniu diputat á Corts?

—Be ho deyan.

—També es dels muts de conveniencia?

—Veurás serveix á qui 'l va fer entrar ab los de l' olla ¿qué no 's ha de recompensá aixó?

Y després que prou pena 'n te d' ostentar un acta que li fa més nosa que servey.

Llegeixo que l' actual president del sefretx, vuy dir, del Congrés, entre 'l seu sou y varis sobres-sous, cobra cada any la mesquina cantitat de *doscentas quaranta mil pessetas.*

¡Més de cent duros diaris!

Ja es necessari que 's castigui severament l' anarquisme.

Lo Barretinayre.

SECCIÓ RELIGIOSA.

Avuy 15.—Sts. Faustino pbr. y Jovita diaca germans mrs.
Div. 16.—Sts. Onéssim b. y Juliá mrs.
Dis. 17.—Sts. Policroni b. y Rómulo mrs.
Dium. 18.—S. Simeó b. y mr. y la beata Cris-tiana, vg.—(I. P.)
Dill. 19.—Sts. Mansueto y Alvaro cfs.
Dim. 20.—S. Sadot b. y S. Nemesi mrs.
Dimec. 21.—S. Vérulo y Secundi mrs. Festa de la Misteriosa Llum en Manresa.

QUARANTA HORAS.—Continúanen la iglesia Parroquial.—La exposició de S. D. M. comensa á las cinch y mitja.

MERCAT DE OLOT.

Preus en la Plassa del dilluns últim.

MIDA DE 80 LITROS.

Blat.	17'50	Ptas.
Mastay.	16'00	«
Blat de moro	12'00	«
Fajol.	12'00	«
Mill.	13'00	«
Panis.. . . .	13'00	«
Monjetas.	24'00	«
Fabas.	15'00	«
Bessas.	14'00	«
Llubins.	09'00	«
Patatas (carga).	08'00	«
Ous (dotzena).	01'00	«

Olot.—Imp. de N. Planadevall.—1900.

A N U N C I S:

LO POSITIU

AVÍS AL PUBLICH; En l' acreditat establiment de sastreria de

JOAN BELLAPART

situat en los carrers de Sant Esteve, núm. 9, y Sant Tomás 5, d' aquesta vila; s' ha rebut pera la present temporada, una numerosa y variada existencia de **CAPAS FETAS** desde 'l módich preu de **17'50 á 100 PESSETAS** una, y un abundant assortit de géneros del pais y ex-trangers, pera la confecció de **TRAJOS Á MIDA**, qual preu es de **20 PESSETAS** en avant.

LA GRESHAM

COMPANIA INGLESA DE

Seguros sobre la vida y de Rentas Vitalicias

Fundada en el año 1848

Pólizas indisputables.—Beneficios capitalizados.—Primas muy moderadas. LA GRESHAM tiene constituido el depósito exigido por las Leyes fiscales vigentes como garantía para sus asegurados en España.

Oficinas para Cataluña, Plaza de Cataluña, 39.—BARCELONA.

LA PALATINE

COMPANIA INGLESA DE

seguros contra incendios, explosiones y accidentes

Capital **34.000,000** de pesetas.

Oficinas para Cataluña: Plaza de Cataluña 39.—BARCELONA.